

- projekt -

Załącznik nr 1 do decyzji nr 498
z dnia 29.11.2016 r. (Lp. 2016)
Dyrektora Generalnego
Lasów Państwowych

METODYKA INWENTARYZACJI DZIKÓW METODĄ PĘDZEŃ PRÓBNYCH NA LOSOWO WYBRANYCH POWIERZCHNIACH

I. Wybór powierzchni próbnych

1. Inwentaryzacja dzików metodą pędzeń próbnych powinna być przeprowadzana na powierzchniach próbnych (w tzw. „miotach” lub „blokach”).
2. Każdy z miotów powinien mieć powierzchnię około 100 ha i najlepiej równy stosunek boków (1:1).
3. Łączna powierzchnia objęta inwentaryzacją powinna obejmować nie mniej niż 10% powierzchni regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych.
4. W pierwszej kolejności obszar regionalnej dyrekcji LP należy podzielić na poszczególne mioty i dokonać ich numeracji.
5. Za pomocą generatora liczb losowych dokonać wyboru (losowania) odpowiedniej ilości miotów, tak aby suma ich powierzchni stanowiła min. 10% powierzchni rdLP.
6. Podczas losowania należy pobrać o około 30% więcej miotów, które mogą zostać wykorzystane w przypadku niedostępności (rezerwy przyrody, gradzenia, itp.) wcześniej wylosowanych miotów i zweryfikowanych z ich lokalizacją terenową.
7. Powierzchnie próbne (mioty) powinny być wybierane losowo, ale przede wszystkim powinny być rozmieszczone w miarę równomiernie, a jednocześnie reprezentować wszystkie środowiska.
8. W pierwszej kolejności należy wykorzystać powierzchnie próbne założone do inwentaryzacji zwierzyny na potrzeby III edycji Wieloletnich Łowieckich Planów Hodowlanych.

II. Organizacja pędzeń

1. Pędzenia należy prowadzić tego samego dnia we wszystkich zaplanowanych miotach. Jeśli możemy zapewnić odpowiednią liczbę osób na każdy obręb nadleśnictwa, liczenie powinno być prowadzone równocześnie we wszystkich obrębach.
2. W ciągu jednego dnia jeden zespół (3 grupy obserwatorów i 1 grupa naganki) jest w stanie wykonać liczenie w 4 do 6 miotach, w zależności od ich wielkości i stopnia trudności przejścia.
3. Każdy miot obstawiany jest na 3 bokach przez linie obserwatorów, rozmieszczonych co 50- 300 m, w zależności od widoczności. Na czwartym boku miotu ustawia się nagonka. Osoby biorące udział w nagance ("naganiacze") rozstawione są co 5-100 m w zależności od widoczności. Ważne jest, aby naganiacze oraz obserwatorzy na liniach bocznych pozostawali między sobą w kontakcie wzrokowym.

4. Aby usprawnić rozstawianie, należy wszystkich uczestników pędzenia podzielić na 4 grupy: 3 grupy obserwatorów (jedna grupa na jeden bok miotu) oraz grupa naganki. Każda grupa powinna mieć prowadzącego („kierownika”), który rozprawdza i ustawia poszczególne osoby, rozdaje i zbiera karty, itp. Prowadzący sporządza listę osób w swojej grupie i nadaje kolejne numery obserwatorom lub naganiaczom. Na koniec nanosi na karty kierunki pędzenia w poszczególnych miotach.
5. W każdej grupie wszyscy obserwatorzy/naganiacze powinni być ponumerowani. Każdy z obserwatorów oraz naganiaczy powinien otrzymać na początku swój numer porządkowy, który musi wpisać na kartę pędzeń.
6. Każdy z obserwatorów/naganiaczy otrzymuje komplet kart i wypełnia je dla każdego miotu, nawet wtedy, gdy nie zaobserwuje żadnego zwierzęcia.
7. Każdy uczestnik wpisuje na karcie imię i nazwisko, datę, numer telefonu kontaktowego, numer grupy, swój kolejny numer porządkowy w grupie (nadany mu przez prowadzącego grupę), numer pędzonego miotu (lub numery oddziałów leśnych) oraz liczbę dzików, przechodzących po jego prawej stronie. Jeśli jest to możliwe, to należy również podać w nawiasie skład grupy (płeć i wiek zwierząt). W oddzielnej kolumnie należy wpisywać dziki wychodzące z miotu, a oddzielnie - wchodzące do środka miotu.
8. Należy zwrócić uwagę, by rozstawianie zarówno naganiaczy jak i obserwatorów odbywało się cicho i szybko. W przeciwnym razie część zwierząt opuszcza miot przed rozstawieniem się obserwatorów.
9. Wszystkie grupy (linie obserwatorów i naganka) powinny rozstawiać się jednocześnie. Rozstawienie naganki trwa zwykle najdłużej i w tym czasie część zwierząt z miotu uchodzi. Dlatego obserwatorzy na liniach bocznych powinni rozstawiać się szybko.
10. Przed rozstawieniem linii obserwatorów i naganki, nie należy zatrzymywać samochodów i naradzać się na rogu pędzonego miotu, aby przedwcześnie nie spłoszyć zwierząt. Jeśli potrzebna jest narada przed rozstawieniem, miejsce spotkania powinno być oddalone o 0,5-1 km od powierzchni próbnej. Najlepiej, jeśli plan rozstawienia obserwatorów i naganiaczy dla każdego miotu jest przygotowany wcześniej i każdy prowadzący wie, gdzie i jak ma rozstawić swoją grupę.
11. Aby liczenie zwierząt było poprawne, najważniejsze jest równe prowadzenie naganki. Rozrywanie się naganki prowadzi do dużych błędów. Nagankę należy prowadzić wolno i dostosowywać tempo do osób, które mają najtrudniejsze warunki przejścia i idą najwolniej. Naganiacze powinni zawsze pilnować kontaktu z sąsiadami z obu stron i natychmiast informować (np. metodą „podaj dalej”), gdy tracą kontakt z którymś z sąsiadów. Jeśli tak się stanie, nagankę należy zatrzymać (najlepiej na linii oddziałowej lub na drodze) i wyrównać.
12. Przynajmniej co drugi z naganiaczy powinien być zaopatrzony w kompas i pilnować obranego azymutu tak, aby cała naganka szła równo. Azymut podaje prowadzący przed rozstawieniem naganki.
13. Konieczne jest zapewnienie łączności radiowej w nagance. Najlepiej, jeśli radiotelefony posiadają co najmniej 3 osoby: na początku, w środku i na końcu naganki. W trakcie przejścia naganki łączność pomaga w wyrównywaniu linii.
14. Dodatkowym sprawdzonym sposobem wyrównania naganki jest jej zatrzymywanie na liniach oddziałowych lub wewnątrzoddziałowych i odliczanie zwrotne (od numeru 1 do ostatniego numeru nadanego naganiaczom i z powrotem). Gdy odliczanie wróci, dawane jest hasło wymarszu. Jeśli nie wróci, wyrównywanie trwa dalej.

15. Po zakończeniu pędzeń prowadzący zbierają od obserwatorów/naganiaczy karty obserwacyjne i sprawdzają, czy są one poprawnie i kompletnie wypełnione. Wyjaśniają też wszystkie wątpliwości i pomyłki w zapisach.

III. Wyniki prac

1. Wyniki z przeprowadzonej inwentaryzacji należy złożyć Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych do dnia 6 listopada 2016 r.
2. Wyniki powinny obejmować sumaryczną liczebność dzików oraz ich zagęszczenie w szt./km² w obrębie całej regionalnej dysekcji LP oraz poszczególnych nadleśnictw.

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH

dr inż. Konrad Tokuszewski

SCHEMAT PĘDZENIA DZIKÓW

